

71. DUBROVAČKE LJETNE IGRE
71ST DUBROVNIK SUMMER FESTIVAL
2020
HRVATSKA CROATIA

FESTIVALSKI DRAMSKI ANSAMBL I KAZALIŠTE MARINA DRŽIĆA
FESTIVAL DRAMA ENSEMBLE & MARIN DRŽIĆ THEATRE

PREMIJERA PREMIERE

ZLATNO LIBRO

- BAJKE IZ DUBROVAČKOG KRAJA

THE GOLDEN BOOK

- FAIRY TALES FROM THE DUBROVNIK AREA

Prema publikaciji Dubrovačkih muzeja Zlatno libro: bajke, predaje i legende iz dubrovačkog kraja autora Aleksandre Piteše i Ivice Kipre

Based on The Golden Story Book: Fairy Tales, Folk Stories and Legends from the Dubrovnik Region by Aleksandra Piteša and Ivica Kipre published by Dubrovnik Museums

COLLEGIUM RAGUSINUM
1, 2. i 3. KOLOVOZA | 1, 2 AND 3 AUGUST
21.00 9.00 PM

**ZLATNO LIBRO - BAJKE IZ
DUBROVAČKOG KRAJA**
THE GOLDEN BOOK - FAIRY TALES
FROM THE DUBROVNIK AREA

HELENA PETKOVIĆ
REDATELJICA / DIRECTOR

IVAN KONČIĆ
SKLADATELJ / COMPOSER

FRANKO KLISOVIĆ
DIRIGENT / CONDUCTOR

MARIN LISJAK, FILIP JURJEVIĆ
DRAMATIZACIJA TEKSTA I DRAMATURGIJA /
DRAMATURGES

IRENA KRALJIĆ
SCENOGRAFKINJA I KOSTIMOGRAFKINJA /
SET AND COSTUME DESIGNER

MARKO MIJATOVIĆ
OBLIKOVATELJ SVJETLA / LIGHTING DESIGNER

DENIS RUBINIĆ
SURADNIK SCENOGRAFKINJE / ASSOCIATE TO
SET DESIGNER

ANA MIKULIĆ
OBLIKOVATELJICA OGLAVLJA I DEKORACIJA /
HEADPIECE AND DECORATION DESIGNER

VIKTORIJA GRGUREVIĆ
INSPICIJENTICA STAGE MANAGER

ORKESTAR / ORCHESTRA:

ĐANA KAHRIMAN
VIOLINA VIOLIN

ŠIMUN KONČIĆ
VIOLA

VANDA ĐANIĆ
VIOLONČELO / CELLO

DENIS AJDUKOVIĆ
KONTRABAS / DOUBLE BASS

ĐIVE KUŠELJ
FLAUTA / FLAUTE

STIJEPKO MEDO
KLARINET / CLARINET

STEFANI GRBIĆ
GLASOVIR / PIANO

KARMEN PERVITIĆ
UDARALJKE / PERCUSSION

GLUMCI / ACTORS:

**MIREJ STANIĆ, IVANA GULIN, HRVOJE SEBASTIJAN, ZDESLAV ČOTIĆ, BOJAN BERIBAKA, DARIO
GVEROVIĆ, DAN VUKELIĆ**

Ivan Končić (Dubrovnik 21. srpnja 1988.), dubrovački kompozitor, rođen je u glazbenoj obitelji. Nakon osnovne i srednje glazbene naobrazbe u Umjetničkoj školi Luke Sorkočevića u Dubrovniku upisuje Muzičku Akademiju u Zagrebu s koje izlazi 2013.g. s diplomom studija klasične kompozicije u klasi prof. Željka Brkanovića. Diplomski rad, simfoniju „Elementi“ praizvodi mu Zagrebačka Filharmonija 14.1.2014.g. u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u sklopu koncerta za Muzičku akademiju pod ravnanjem maestra Fačinija. Za vrijeme studija sudjeluje na studentskim projektima „Fusnota“ i „HR projekt“ na kojima mu se izvode „Gudački kvintet“, „Impresija“ za udaraljke i gudače te „Potoka“, djelo za gudački orkestar posvećeno Zagrebačkom omladinskom komornom orkestru u sklopu ciklusa „Glazbene staze“ 2011.g. u Maloj dvorani Vatroslava Lisinskog. U istom ciklusu, kvintet Glazbenih staza praizvodi 2014.g. i „Fantastičnu suitu“. Obje kompozicije su ostale na stalnom repertoaru spomenutih ansambala. Na međunarodnom natjecanju kompozitora „Franz Josef Reintl Stiftung“ 2011.g. osvaja 3. nagradu za kompoziciju „Motivi s varijacijama“ (prva nagrada nije dodijeljena) napisanu za gudački orkestar koju Münchenski „Arcis Ensemble“ izvodi u Münchenskom Gasteigu u sklopu koncerta nagrađenih sudionika. Za ovo međunarodno postignuće dodijeljena mu je Dekanova nagrada Muzičke akademije u Zagrebu za god. 2010./2011. Dobitnik je Rektorove nagrade za 2012. /2013. za partituru „The Raven“, završni rad preddiplomskog studija kojeg je 11.5. 2013. g. izveo Simfonijski orkestar Muzičke akademije pod ravnanjem maestra Tarbuka, uz solista Tea Visintina. U suradnji sa Kazalištem Marina Držića u Dubrovniku djeluje kao kompozitor za predstavu „Nesporazum“ Alberta Camusa u

režiji Darija Harjačeka. Stipendist je fonda za mlade skladatelje Rudolf i Margita Matz za 2012. godinu. Trenutno je zaposlen kao vanjski asistent na Muzičkoj Akademiji u Zagrebu te kao profesor u Glazbenoj školi „Brkanović“ i na Glazbenom učilištu Elly Bašič. Djela su mu se izvodila u Dubrovniku, Zagrebu, Osoru, Splitu, Opatiji, Novom Sadu, Ljubljani, Münchenu, Milanu i dr.

Helena Petković magistrirala je kazališnu režiju i radiofoniju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Režirala je predstave u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu (*Pigmalion* G. B. Shawa, *U znaku Vage / Karneval* Ane Tonković Dolenčić prema noveli Ranka Marinkovića), Gradskom kazalištu Žar ptica (*Janko i čarobni grah* Marijane Nole, *Kako živi Antuntun* prema pjesmi Grigora Viteza), Teatru &TD (*Radio Kundera* Vedrane Klepice), Teatro stabile del Friuli Venezia Giulia – Il Rossetti u Trstu (*Doktor šuster* Dušana Kovačevića), Hrvatskom narodnom kazalištu u Varaždinu (*Malograđani* Maksima Gorkoga) i drugdje. Sudjelovala je na domaćim i inozemnim kazališnim radionicama od kojih se posebno izdvaja radionica Oskarasa Koršunovasa *Il gabbiano* u sklopu programa Biennale College Teatro u Veneciji. Na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu angažirana je kao vanjska suradnica-umjetnička asistentica na Odsjeku za kazališnu i radijsku režiju.

Franko Klisović u rodnom Šibeniku je završio osnovnu i srednju Glazbenu školu Ivana Lukačića u klasi prof. Gordane Pavić, odsjek klavir i teorija glazbe, a za to vrijeme djelovao je i kao orguljaš u katedrali sv. Jakova u Šibeniku. Nakon mature upisuje Muzičku akademiju Sveučilišta u Zagrebu, studij dirigiranja u klasi mo. Tomislava Fačinija te debitirao u ožujku 2019. g.

ravnajući izvedbom opere *Così fan tutte* W. A. Mozarta. U ožujku 2020.g. ravna izvedbom opere *Cendrillon* J. Massenta. U akademskim opernim i koncertnim projektima Muzičke akademije, osim kao asistent dirigenta, sudjeluje i kao solist pjevač. Krajem 2015.g. počinje se baviti pjevanjem te već u travnju 2016.g. debitira u HNK u Zagrebu u ulozi Ottonea u *Agrippini* G. F. Händela, a zatim uz studij dirigiranja, upisuje i studij pjevanja u klasi prof. Martine Gojčete – Silić. Godine 2018. nastupa i u pulskoj Areni uz orkestar riječke Opere te uz renomiranu sopranisticu Sumi Jo, izvodeći *Carminu buranu* C. Orffa. Od sezone 2015./2016. nastupa s vokalnim ansamblom Antiphonus pod vodstvom mo. Fačinija te sa Zborom HRT-a, a surađuje i sa Hrvatskim baroknim ansamblom (HRBA).

Vile, zmaj, čarobna šuma, drvo koje govori, zlatna jabuka, nadnaravne moći... Sve to ispričati i ozvučiti za manje od sat vremena poslastica je, ali i izazov za skladatelja. Pristup je olakšan samim time što postoji zadani broj instrumenata. Dakle, radi se o konstruktivnim granicama u kreativnom procesu koje uvijek podržavam jer mi pomažu da se brže usmjerim na završni rezultat. Uz to, tematika jednog fantastičnog, bajkovitog svijeta je nešto u čemu se dosta ugodno osjećam s obzirom na to da me taj žanr najviše i privlači. Naprosto mi je zabavno oslušivati različite glazbene motive likova, predmeta, planeta, naroda, radnje, nečijeg osjećaja prema nekome / nečemu... Probajte samo zamisliti brojne scene žudnje za Prstenom iz *Gospodara prstenova* bez jezive glazbene teme Prstena, ili jurcanje Marty McFly-a u DeLorean-u po Hill Valley-u bez glavne teme trilogije *Povratak u budućnost*.

Skladateljski proces počeo sam kao i uvijek kada pripremam novo djelo – izradom kolekcije šarenih ideja, motiva, boja, ali ovaj put na temelju originalnog teksta tri pripovijetke iz Zlatnog libra – *Tri brata i zlatna jabuka*, *Djevojčica iz ružmarina* i *Vilenik*. U samom tekstu su se već neki elementi „ponudili“ za uglazbljivanje što je svakako dodatno usmjerilo početni proces. Taj dio procesa je rezultirao demo glazbenim brojevima koje sam zatim predao redateljici. Ubrzo smo im dodijelili radne nazive, neke smo promijenili, neke potpuno izbacili... Za mene kao skladatelja je tada bilo izrazito bitno da se redateljici svidi glazba kao takva, i da, tako reći, dobijem njeno povjerenje za nastavak procesa. Najvažniji trenutak za glazbeni dio je svakako bio ulaz dramaturga koji su, u suradnji s redateljicom, izradili potpuno novi tekst na osnovu spomenute tri pripovijetke. To je donijelo glazbi ono što u tom trenutku nije imala – formu. Ubrzo sam pronašao „zvuk“ predstave od kojeg se nisam htio udaljavati, već sam dodatne elemente gradio na temelju postojećih. Posebno sam se veselio izradi kraćih glazbenih odlomaka koji su poslužili skoro kao replike na radnju ili kao sredstvo podcrtavanja teksta. U njima je cijeli tim htio postići prožimanje glumačkog s glazbenim ansamblom, skoro da orkestar po potrebi postane dodatni lik u predstavi. Ono čega sam se ponajviše bojao su prekrivanja glazbe uvjetovana režijskim promjenama. To se odnosilo na duže scene u kojima je dovoljna blaga oscilacija tempa orkestra ili variranje u izgovaranju teksta da se dogodi višak ili manjak glazbe. Na sreću, takve situacije su prošle bez većih reagiranja, ponajviše zbog odličnog glumačkog ansambla i njihovog osjećaja za tempiranje scene i glazbenog senzibiliteta. S obzirom na određenu usamljenost, popraćenu potpunom

umjetničkom kontrolom, koja prati sve kompozitore u tipičnoj situaciji, rad na ovakvom projektu mi je dobrodošao, možda najviše zbog tog spontanog rezultata koji se dobije nakon što se ideje „odbiju“ od nekoliko ljudi da bi na kraju urodile nekom novom.

Ivan Končić

Pričanje i čitanje priča – naročito onoliko žilavih koliko su to bajke – neprestano mijenja oblik i traži aktivno sudjelovanje u proceduri proizvodnje. Našavši se u izazovu da suvislo povežemo tri poprilično opskurne bajke – *Tri brata i zlatnu jabuku*, *Djevojčicu iz ružmarina* i *Vilenika* – našli smo se u sličnom problemu kao naše vile; kako aktivno sudjelovati u bajci ako je njezin mehanizam unaprijed određen i to nas donekle pasivizira, odnosno kako od njihovih maltene prvoloptaških strukturnih elemenata, motiva i aktera proizvesti drugačiji tip znanja? I na isti smo način podbacivali.

Onda smo odlučili računati s tim suviškom znanja – o strukturi, o likovima, o tipu zapleta – nadajući se da ti resursi nisu poznati samo nama, nego otprilike svakom djetetu koje će gledati predstavu. I upravo se s tim predradnjama, redundancijama, neuspjesima i ponavljanjima otključao trijumf pripovijedanja kao okosnica radnje. Uz radnu pretpostavku da „svi sve znamo“ o bajkama zbog čega su pomalo dosadne, a pogotovo uzevši u obzir da je i Heleni i nama bilo elementarno odbojno prodavati maglu djeci i podcjenjivati ih, odlučili smo, umjesto prikrivanja strukture, tu strukturu dovesti u prvi plan. Negdje se u procjepu onoga što te priče jesu i onoga što smo željeli da budu

prirodno načela metateatralnost. Djeca vide kako nastaje bajka – i kazališna predstava – neuspješni kazivači svoju nemoć pretvaraju u stratešku prednost, a vile napokon uspijevaju ispričati svoju priču. Utoliko njihov proces postavljanja predstave za dječaka dosta nalikuje našem procesu ispisivanja teksta.

Nastojali smo raditi s velikom pripovjedačkom obavezom bajke koja – zato što joj je sadržaj predvidljiv ili poznat – pozornost preusmjerava na formalnu gipkost i vještinu kazivanja (kako je u prirodnom usmeno književnom staništu i bilo). A ako se forme pričanja doista neprestano mijenjaju i ako traže aktivno sudjelovanje u proizvodnji, onda je kazalište idealno okružje u kojemu ih danas možemo zateći, osobito ako želimo razlohati njihov unutarjni ustroj.

Metateatar nam je dozvolio i drugu bitnu intervenciju – ironiju. No koliko god smo se u tekstu trudili biti duhoviti i spretni, nismo mogli parirati glumačkim improvizacijama koje su polazišne bajke, a pogotovo našu adaptaciju izokrenuli naglavačke i digli na razinu koja je premašila granice teksta. Ma koliko ih labavo postavili. Premda je zbilja neukusno posegnuti za tropima programske knjižice, ove predstave ne bi bilo da u kompletni proces od starta do fotofiniša nisu bili uključeni ljudi koji rade prekrasno, predano i bez fige u džepu.

Znate tko ste, hvala vam na tome!

Marin Lisjak i Filip Jurjević

In a time in which even the lives of children are dominated by technology, in which children increasingly become mere passive viewers of YouTube videos, in a time when parents regrettably have less and less time for telling and reading stories, it is extremely important to reintroduce children to fairy tales – they teach them moral values, develop focus and imagination and thus prepare them to become future readers and theatregoers. The play *The Golden Book* is based on fairy tales from the Dubrovnik area which were selected and presented by Aleksandra Piteša and Ivica Kipre in a book of the same title. They are the classic examples of oral folk creation, filled with phantasmagorical characters, gripping 'dramatic' situations in which the protagonists' qualities are tested and rewarded in a variety of ways, they abound in archetypal elements which, when read from our modern perspective, open up

the space for a humorous and interesting theatricalisation. The stories also abound in interesting acoustic images and elements, which is, considering the fact that the play includes musical segments, extremely important to us. The magic within the plot is often invoked with instruments – bells, flutes – which makes the orchestra an important plot initiator on the stage and, in a way, one of the protagonists. The play consists of intertwined plots, motifs and characters from different tales (The Rosemary Girl, Three Brothers and the Golden Apple, The Sprite) in order to create an original world on the stage, interesting and appealing to the youngest audiences.

Ivan Končić (Dubrovnik, 1988), a Dubrovnik composer, was born into a musical family. After completing primary and secondary

music education at the Luka Sorkočević Art School in Dubrovnik, he studied at the Zagreb Academy of Music, where he earned his degree in Classical composition under Professor Željko Brkanović in 2013. His graduation piece, Symphony *Elements*, was first performed by the Zagreb Philharmonic Orchestra at the Vatroslav Lisinski Concert Hall in Zagreb on 14 January 2014 at the concert for the Zagreb Academy of Music conducted by maestro Tomislav Fačini. During his studies, his String Quintet and *Impression* for percussion and strings were performed as part of the 'FusNota' and 'HR Projekt' student projects, while other significant performances of his works include *Stream* - a piece for string orchestra dedicated to the Zagreb Youth Chamber Orchestra, as part of the 2011 Music Trek Cycle at the Small Hall of the Vatroslav Lisinski Concert Hall. At the same event, the Music Trek Quintet premiered his *Fantastic Suite* in 2014. Both works have remained in the regular repertoire of the two ensembles. He won third prize at the 2011 Franz Josef Reisl Stiftung Composition Contest (first prize was not awarded) for the piece *Varied Motifs* for string orchestra, which was performed by the Munich Arcis Ensemble at the prize-winners' concert at the Gasteig Munich. He received the 2010/11 Zagreb Academy of Music Dean's Award for this international achievement. In 2012/13 he received the Rector's Award for *The Raven*, his final work for a bachelor's

degree (performed on 11 May 2013 by the Zagreb Academy of Music Symphony Orchestra under the baton of maestro Mladen Tarbuk, with soloist Teo Visintin). He was the author of music for the production of *The Misunderstanding* by Albert Camus directed by Darijo Harjaček at the Marin Držić Theatre in Dubrovnik. In 2012 he won a scholarship for young composers from the Rudolf and Margita Matz Foundation. He is currently engaged as External Associate - Teaching Assistant at the Zagreb Academy of Music. He also teaches music theory at the Brkanović Music School and composition at the Elly Bašić Music School. His works have been performed in Dubrovnik, Zagreb, Osor, Split, Opatija, Novi Sad, Ljubljana, Munich, Milan...